

Súd: Najvyšší súd SR
Spisová značka: 6Tdo/56/2019
Identifikačné číslo spisu: 5117011500
Dátum vydania rozhodnutia: 10.06.2020
Meno a priezvisko: JUDr. Štefan Michálik
Funkcia: sudca
ECLI: ECLI:SK:NSSR:2020:5117011500.1

UZNESENIE

Najvyšší súd Slovenskej republiky v senáte zloženom z predsedu senátu JUDr. Štefana Michálika, sudcov JUDr. Gabriely Šimonovej a JUDr. Patrika Příbelského, PhD. na neverejnom zasadnutí konanom 10. júna 2020 v Bratislave, v trestnej veci obvineného Z. Z. pre prečin usmrtenia podľa § 149 ods. 4 Tr. zák. a iné, o dovolaní obvineného proti rozsudku Krajského súdu v Žiline z 23. januára 2018, sp. zn. 1To/1/2018, takto

rozhodol:

Podľa § 382 písm. c) Tr. por. dovolanie obvineného Z. Z. sa o d m i e t a.

Odôvodnenie

Rozsudkom Okresného súdu Žilina z 7. decembra 2017, sp. zn. 29T/132/2017, bol obvinený Z. Z. uznaný vinným z prečinu usmrtenia podľa § 149 ods. 4 Tr. zák. a prečinu ublíženia na zdraví podľa § 157 ods. 1, ods. 2 písm. a) Tr. zák. na skutkovom základe, že

dňa 01. júla 2017 v čase približne 00:27 hodine s 1,47 promile alkoholu v krvi a pod vplyvom kanabinoïdov, viedol osobné motorové vozidlo značky Volkswagen Passat, evidenčné číslo T.-XXXO. po ceste 1/61 v Žiline v smere jazdy od Horného Hričova do Žiliny rýchlosťou 86 km/h v úseku, kde je povolená maximálna rýchlosť 50 km/h, pričom v tiahlej ľavotočivej zákrute, v dôsledku neprispôsobenia rýchlosti jazdy svojim schopnostiam prešiel s vozidlom cez vyvýšený obrubník vpravo, následne narazil do stĺpu verejného osvetlenia s dopravnou značkou a oporného múru vpravo, následkom čoho bol odhodенý vľavo späť na vozovku a počas zotrvačnej jazdy cez poškodenú pravú časť vozidla na vozovku vypadol spolujazdec K. C. a Z. E., vozidlo následne zastavilo pri pravom okraji vozovky, pričom z nedbanlivosti spôsobil spolujazdcovi Z. E. hemoragicko-traumatický šok (šok zo straty krvi a pourazový šok) pri polytraume, t. j. mnohopočetných poraneniach orgánov a zlomeninách kostí skeletu, ktorým zraneniam v čase o 02.00 hod. podľahol a spolujazdcovi K. C. spôsobil:

- trznú ranu v oblasti nad horným viečkom pravého oka dĺžky cca 3 cm, podkožný krvný výron v oblasti pravého oka, trznú ranu v oblasti pod nosom, početné odreniny tváre, trznú ranu dolnej pery

penikajúcu do dutiny ústnej, tržnú ranu a pomliaždenie pravej ušnice, zlomeninu sánky v oblasti krčka sánky vľavo a uhla sánky vpravo,

- tržnú ranu v oblasti pravého lakťa veľkosti 3 cm, tržné rany na základnom článku III. prsta pravej ruky s poškodením kĺbového puzdra a šliach, nalomenie základného článku 3. prsta pravej ruky a zlomeninu 2. a 4. záprstnej kosti pravej ruky,
- odreninu v ľavej driekovej oblasti, odreninu na ľavej strane chrbta, odreniny na pravej strane hrudníka a brucha, tržnú ranu mieška veľkosti cca 3 cm, tržnú ranu pravej sedacej oblasti veľkosti cca 4 cm,
- početné ložiská pomliaždenia a lacerácie pľúc obojstranne s prevahou v dolných lalokoch - viac vpravo,
- minimálny pneumothorax obojstranne,
- pomliaždenie a trhliny pečene,
- dilaceračné poranenie sleziny,
- zlomeninu krížovej kosti na ľavej strane,
- trieštivé zlomeniny kĺbovej jamky pravého bedrového kĺbu,
- rozrušenie spony lonových kostí,
- krvný výron a opuch podkožia v pravom podbruší,
- tržnú ranu nad členkom pravej dolnej končatiny dĺžky 3 cm, ktoré zranenia si vyžiadali práceneschopnosť viac ako 42 dní,

príčom vodič Z. Z. svojim konaním porušil ustanovenie § 4 ods. 2 písm. d) a § 16 ods. 4 zákona 8/2009 Z. z. o cestnej premávke a o zmene a doplnení niektorých zákonov.

Za spáchanú trestnú činnosť bol obvinenému uložený podľa § 149 ods. 4 Tr. zák., s poukazom na § 36 písm. j), písm. 1) Tr. zák., § 38 ods. 2, ods. 3 Tr. zák., § 41 ods. 1 Tr. zák. úhrnný trest odňatia slobody vo výmere 5 (päť) rokov.

Podľa § 48 ods. 2 písm. a) Tr. zák. súd obvineného Z. Z. na výkon trestu odňatia slobody zaradil do ústavu na výkon trestu s minimálnym stupňom stráženia.

Podľa § 61 ods. 1, ods. 5 písm. b) Tr. zák. súd uložil obvinenému Z. Z. trest zákazu činnosti viesť motorové vozidlá na doživotie.

Podľa § 287 ods. 1 Tr. por. súd určil obvinenému povinnosť náhrady škody poškodenému K. C. vo výške 14.683,20 eur a poškodenej Z. K. škodu vo výške 3.562,98 eur.

Podľa § 288 ods. 2 Tr. por. súd odkázal poškodenú Z. K. so zvyškom nárokov na náhradu škody na civilný proces.

Proti vyššie citovanému rozsudku podal obvinený odvolanie, o ktorom rozhodol Krajský súd v Žiline rozsudkom, sp. zn. 1To/1/2018, z 23. januára 2018 tak, že podľa § 321 ods. 1 písm. d) Tr. por. zrušil napadnutý rozsudok vo výroku o uloženom treste odňatia slobody a spôsobe jeho výkonu v celom rozsahu.

Podľa § 322 ods. 3 Tr. por. pri nezmenenom výroku o vine rozsudku Okresného súdu Žilina, sp. zn. 29T/132/2017, z 7. decembra 2017 súd uložil obvinenému podľa § 149 ods. 4 Tr. zák., s poukazom na § 36 písm. l), § 37 písm. h) Tr. zák., § 38 ods. 2 Tr. zák., § 41 ods. 1 Tr. zák. úhrnný trest odňatia slobody vo výmere 9 (deväť) rokov.

Podľa § 48 ods. 2 písm. a) Trestného zákona súd obvineného zaradil na výkon trestu odňatia slobody do ústavu na výkon trestu s minimálnym stupňom stráženia.

Podľa § 319 Tr. por. súd odvolanie obvineného zamietol ako nedôvodné.

Dňa 8. júla 2019 bolo na prvostupňový súd doručené dovolanie obvineného podané prostredníctvom obhajcu smerujúce proti vyššie uvedenému rozhodnutiu Krajského súdu v Žiline, z dôvodov uvedených v § 371 ods. 1 písm. h) a písm. i) Tr. por. V písomných dôvodoch dovolania sa nestotožnil s právnym názorom krajského súdu, ktorý mu uložil vyšší trest odňatia slobody. Obvinený považuje za nesprávny názor krajského súdu, ktorý neaplikoval poľahčujúcu okolnosť podľa § 36 písm. j) Tr. zák. a navyiac konštatoval u obvineného priťažujúcu okolnosť podľa § 37 písm. h) Tr. zák. Dôvodil, že je bez akýchkoľvek pochybností preukázané, že v prípade prejednávanej trestnej veci išlo o prvý prípad, kedy viedol motorové vozidlo pod vplyvom návykovej látky. Zastáva názor, že pre posudzovanie jeho predchádzajúceho života nie je možné prihliadať na záznam v registri trestov o podmienечnom zastavení trestného stíhania pre trestný čin, ktorý nespáchal pod vplyvom návykovej látky, ani nesúvisel s vedením motorového vozidla a porušením predpisov na úseku cestnej premávky. Samotné podmienечné zastavenie trestného stíhania z 25. júla 2011 so skúšobnou dobou v trvaní 16 mesiacov do 2. decembra 2012 podľa obvineného nemôže brániť priznaniu tejto poľahčujúcej okolnosti vzhľadom na charakter spáchania trestného činu pred 7 rokmi, kedy bol vo veku blízkom mladistvému. Od tej doby viedol riadny život s riadnym pracovným zaradením, s pozitívnym hodnotením z miesta trvalého bydliska. Jeden evidovaný priestupok proti občianskemu spolunažívaniu spáchaný v marci 2015 a jeden priestupok, ktorého sa dopustil dňa 13. februára 2015 na úseku cestnej premávky a podmienечné zastavenie trestného stíhania 25. júla 2011, nezakladá právny záver vyslovený krajským súdom. Podľa obvineného nie je pravdou, že by svojim konaním nedodržiaval právny poriadok, narušoval občianske spoluzítie, a to takou intenzitou, že by bolo možné konštatovať, že nevedol riadny život. Je toho názoru, že pojem „vedenie riadneho života“ nemožno stotožňovať so súdnou beztrestnosťou alebo bezúhonnosťou, nie je vylúčené, tak ako to bolo v jeho prípade, že viedol pred spáchaním trestného činu riadny život. Uvedeným postupom pri nesprávnej aplikácii právnej úpravy týkajúcej sa poľahčujúcich a priťažujúcich okolností pri ukladaní krajským súdom nepomernému navýšeniu dĺžky trestu došlo podľa názoru obvineného k porušeniu zákona, ktoré je dôvodom dovolania podľa § 371 ods. 1 písm. i) Tr. por. a zároveň je splnená podmienka, že uvedené porušenie zákona zásadne ovplyvnilo postavenie obvineného podľa § 371 ods. 5 Tr. por.

Spochybnil postup Krajského súdu v Žiline pri určovaní druhu a výmery trestu a trestu odňatia slobody, keď nesprávne zistil pomer a mieru závažnosti poľahčujúcich a priťažujúcich okolností, a teda uložil obvinenému trest odňatia slobody v rozpore s platnými právnymi predpismi. Za nesprávne a odporujúce zákonu považoval obvinený rozhodnutie krajského súdu týkajúce sa výšky trestu, nakoľko krajský súd nezohľadnil ďalšiu poľahčujúcu okolnosť, ktorá by mala zásadný vplyv pri aplikácii § 38 ods. 3 Tr. zák., a to poľahčujúcu okolnosť podľa § 36 písm. n) Tr. zák., keďže napomáhal pri objasňovaní trestnej činnosti. Dôvodil, že poľahčujúcu okolnosť iba podľa § 36 písm. l) Tr. zák. je možné akceptovať v prípade, ak sa páchatel' k trestnej činnosti prizná v prípravnom konaní, na hlavnom pojednávaní a po vykonanom dokazovaní v rámci posledného slova trestnú činnosť oľutuje. Namietal, že pokiaľ páchatel' na hlavnom pojednávaní vykoná vyhlásenie o vine, je potrebné mu jednoznačne priznať aj poľahčujúcu okolnosť podľa § 36 písm. n) Tr. zák. Výrokovú časť rozsudku Krajského súdu v Žiline, ktorým zrušil rozsudok prvostupňového súdu vo výroku o uloženom treste odňatia slobody a spôsobe jeho výkonu, je preto podľa názoru obvineného založená na nesprávnom použití iného hmotnoprávneho ustanovenia a trest bol uložený mimo zákonom ustanovenej trestnej sadzby, čím došlo k naplneniu dôvodov dovolania v zmysle § 371 ods. 1 písm. h) a i) Tr. por.

Vzhľadom na vyššie uvedené skutočnosti žiadal, aby najvyšší súd postupom podľa § 386 ods. 1 Tr. por. vyslovil porušenie zákona v neprospech obvineného v § 34 ods. 2, § 38 ods. 2, § 149 ods. 4 Trestného zákona a § 321 ods. 1 písm. d), e) a § 322 ods. 3 Trestného poriadku, podľa § 386 ods. 2 Tr. por. zrušil rozsudok napadnutý krajského súdu a podľa § 388 ods. 1 Tr. por. prikázal súdu, aby vec v potrebnom rozsahu znovu prerokoval a rozhodol.

K dovolaniu obvineného sa vyjadril poškodený K. C. podaním z 25. júla 2019, v ktorom uviedol, že sa nevie vyjadriť k posúdeniu zákonnosti napadnutého rozhodnutia a podaného dovolania obvineného.

Poškodená Z. K. vo vyjadrení k dovolaniu obvineného z 5. augusta 2019 uviedla, že je nedôvodné a

žiadala najvyšší súd ako dovolací, aby ho zamietol, alternatívne, ak zistí, že nie sú dané podmienky na podanie dovolania, aby ho odmietol. Trest, ktorý bol uložený obvinenému rozsudkom Krajského súdu v Žiline z 23. januára 2018, sp. zn. 1To/1/2018, považuje za zákonný a vzhľadom na okolnosti prípadu primeraný a spravodlivý. Krajský súd postupoval správne, keď pri prihliadaní trestu neprihliadal na poľahčujúcu okolnosť podľa § 36 písm. j) Tr. zák. a zároveň prihliadal na priťažujúcu okolnosť podľa § 37 písm. h) Tr. zák.

Okresný prokurátor v Žiline sa k dovolaniu obvineného vyjadril podaním z 31. júla 2019, v ktorom poukázal na to, že dovolací súd nepreskúmava skutkové zistenia, na ktorých je založené napadnuté rozhodnutie súdu, ani výšku a druh zákonne uloženého trestu. Na námietku obvineného, že súd mu neuznal poľahčujúcu okolnosť podľa § 36 písm. j) Tr. zák., t. j. viedol pred spáchaním trestného činu riadny život, prokurátor uviedol, že sa stotožnil s rozhodnutím krajského súdu, ktorý uvedenú okolnosť v prípade obvineného nevzal do úvahy, nakoľko voči obvinenému bolo v roku 2011 podmienčne zastavené trestné stíhanie pre prečin nedovolenej výroby omamných a psychotropných látok, jedov alebo prekurzorov, ich držanie a obchodovanie s nimi podľa § 171 ods. 1 Tr. zák. Ďalej uviedol, že zo znaleckého posudku MUDr. Jaroslava Ivana č. 21/2017 vyplýva, že obvinený Z. Z. mal v čase dopravnej nehody 1,47 až 1,52 promile alkoholu v krvi, pričom zároveň bol ovplyvnený kanabinoidmi. Skonštatoval, že predchádzajúce trestné konanie voči obvinenému nevedlo k prevýchove, nakoľko aj 6 rokov po odsúdení opätovne užíval drogu zv. Marihuana. Pokiaľ obvinený namietal, že krajský súd mu nepriznal poľahčujúcu okolnosť podľa § 36 písm. n) Tr. zák., prokurátor uviedol, že nie je zrejmé, ako mal obvinený napomáhať pri objasňovaní trestnej činnosti, keď bezprostredne po dopravnej nehode z miesta činu ušiel a tvrdil, že vozidlo viedol niekto iný, čo bolo aj dôvodom jeho väzobného stíhania. Prokurátor je toho názoru, že obvinenému bol v danom prípade uložený zákonný trest s prihliadnutím na § 34 Tr. zák. a navrhol, aby dovolací súd podľa § 382 písm. c) Tr. por. zamietol dovolanie obvineného, pretože je zrejmé, že nie sú splnené dôvody dovolania podľa § 371 Tr. por.

Najvyšší súd Slovenskej republiky ako súd dovolací (§ 377 Tr. por.) pred vydaním rozhodnutia o dovolaní obvineného skúmal procesné podmienky podanie dovolania a zistil, že dovolanie bolo podané proti prípustnému rozhodnutiu (§ 368 ods. 1 Tr. por. a § 566 ods. 3 Tr. por.), oprávnenou osobou prostredníctvom obhajcu [§ 369 ods. 2 písm. b) a § 373 ods. 1 Tr. por.], v zákonnej lehote a na príslušnom súde (§ 370 ods. 1 a ods. 2 Tr. por.), že dovolanie spĺňa obligatórne obsahové náležitosti dovolania (§ 374 ods. 1 a ods. 2 Tr. por.). Okrem toho zistil, že bola splnená aj podmienka dovolania podľa § 372 Tr. por., veta prvá, keďže obvinený pred podaním dovolania využil svoje právo a podal riadny opravný prostriedok a o tomto bolo rozhodnuté.

Najvyšší súd Slovenskej republiky však zároveň dospel k záveru, že podané dovolanie je potrebné odmietnuť na neverejnom zasadnutí, lebo je zrejmé, že nie sú splnené dôvody dovolania podľa § 371 Tr. por. [§ 382 písm. c) Tr. por.].

Podľa § 371 ods. 1 písm. h) Tr. por., dovolanie možno podať, ak bol uložený trest mimo zákonom ustanovenej trestnej sadzby, alebo bol uložený taký druh trestu, ktorý zákon za prejednávany trestný čin nepripúšťa.

Podľa § 371 ods. 1 písm. i) Tr. por., dovolanie možno podať, ak je rozhodnutie založené na nesprávnom právnom posúdení zisteného skutku alebo na nesprávnom použití iného hmotnoprávneho ustanovenia; správnosť a úplnosť zisteného skutku však dovolací súd nemôže skúmať a meniť. V zmysle § 385 ods. 1 Tr. por. je dovolací súd viazaný dôvodmi dovolania, ktoré sú v ňom uvedené.

Dovolanie je mimoriadnym opravným prostriedkom určeným k náprave výslovne uvedených procesných a hmotnoprávnych chýb a má byť len skutočne výnimočným prielomom do inštitútu právoplatnosti, ktorý je dôležitou zárukou stability právnych vzťahov a právnej istoty. Možnosti podania dovolania musia byť preto obmedzené, aby sa širokým uplatnením tohto mimoriadneho opravného prostriedku nezakladala ďalšia opravná inštitúcia.

Vo vzťahu k dovolateľom uplatnenému dovolaciemu dôvodu podľa § 371 ods. 1 písm. i) Tr. por. je potrebné uviesť, že dovolací súd je viazaný skutkovými zisteniami súdov nižších stupňov, ktorých preskúmanie je v dovolacom konaní vylúčené. Vo vzťahu k zistenému skutku, ktorým je dovolací súd viazaný, je možné namietat' výlučne vady právne, a teda to, že skutok tak, ako bol súdom zistený, bol nesprávne právne kvalifikovaný. Pri posudzovaní oprávnenosti tvrdenia existencie dovolacieho dôvodu uvedeného v citovanom ustanovení je dovolací súd vždy viazaný konečným skutkovým zistením, ktoré vo veci urobili sudy prvého a druhého stupňa. Nie je oprávnený posudzovať spôsob hodnotenia dôkazov a závery, ktoré z dokazovania sudy vyvodili a ktoré sú podkladom pre zistenie skutkového stavu. Neslúži k revízií a náprave skutkových zistení, ktoré urobili sudy prvého a druhého stupňa ani k preskúmaniu nimi vykonaného dokazovania. Ťažisko dokazovania je v konaní pred súdom prvého stupňa a jeho skutkové závery môže doplniat', upravovať, alebo menit' iba súd odvolací (§322 ods. 3 a § 326 ods. 5 Tr. por.).

Nesprávnym právnym posúdením zisteného skutku sa rozumie nesprávne právne posúdenie skutku, alebo nesprávne použitie iného hmotnoprávneho ustanovenia. Nesprávnym právnym posúdením zisteného skutku sa rozumie zistenie, že skutok bol napadnutým rozhodnutím kvalifikovaný ako trestný čin, napriek tomu nešlo o žiadny trestný čin, alebo že išlo o iný trestný čin, alebo obvinený bol uznaný za vinného z prísnejšieho trestného činu, než ktorého sa súdeným skutkom dopustil. Nesprávnym použitím iného hmotnoprávneho ustanovenia sa rozumie, napr. nedostatočné posúdenie okolností vylučujúcich protiprávnosť trestného činu, príp. pochybenie súdu pri uložení úhrnného, súhrnného a spoločného trestu a toto ustanovenie sa vzťahuje aj na nesprávne použitie iných právnych predpisov.

Ako už bolo zdôraznené, skutkový stav ustálený súdmi nižšieho stupňa je pre dovolací súd záväzný, pričom tento podľa názoru najvyššieho súdu naplňa všetky zákonné znaky skutkovej podstaty prečinu usmrtenia podľa § 149 ods. 4 Tr. zák. a prečinu ublíženia na zdraví podľa § 157 ods. 1, ods. 2 písm. a) Tr. zák. Najvyšší súd považuje za potrebné uviesť, že nezistil ani porušenie žiadneho hmotnoprávneho ustanovenia kogentnej povahy, ktoré by bolo podraditeľné pod „nesprávne použitie iného hmotnoprávneho ustanovenia" zakladajúceho dôvod podľa § 371 ods. 1 písm. i) Tr. por.

Otázka zisťovania, resp. zhodnotenia (ne)existencie poľahčujúcich okolností a priťažujúcich okolností je otázkou skutkovou, ktorá je vylúčená z preskúmania dovolacieho súdu v prípade, že tento koná na podklade dovolania obvineného podľa § 371 ods. 1 Tr. por. (R 18/2015), preto námietky obvineného v tomto smere nezodpovedajú dovolaciemu dôvodu podľa § 371 ods. 1 písm. i) Trestného poriadku.

Tak isto nenaplňa žiadny dovolací dôvod podľa § 371 ods. 1 Tr. por., pokiaľ obvinený namietal uloženie neprímerane prísneho trestu. Aj v tomto prípade obvinený spochybňuje skutkové zistenia súdov, keď v dovolaní uvádza, že súd mu uložil vysoký trest odňatia slobody v rozpore s platnými právnymi predpismi.

Dovolacím dôvodom podľa ustanovenia § 371 ods. 1 písm. h) Tr. por. možno rozhodnutie (úspešne) napadnúť, len ak bol obvinenému uložený trest mimo zákonom ustanovenej trestnej sadzby, alebo bol uložený taký druh trestu, ktorý zákon za prejednávany trestný čin nepripúšťa. Uložením trestu mimo zákonnej trestnej sadzby sa rozumie uloženie trestu odňatia slobody obvinenému mimo trestnej sadzby ustanovenej Trestným zákonom za trestný čin, zo spáchania ktorého bol uznaný vinným ako aj prekročenie maximálne povolenej výmery trestu (trestu domáceho väzenia, trestu povinnej práce, peňažného trestu, zákazu činnosti, zákazu pobytu a vyhostenia a pod.). Dovolanie z uvedeného dôvodu možno podať aj vtedy, ak súd uložil obvinenému taký druh trestu, ktorý Trestný zákon za prejednávany trestný čin nepripúšťa (napr. uloženie trestu prepadnutia majetku za prečin).

V posudzovanom prípade sa však o takúto situáciu nejedná. Obvinenému bol uložený druh trestu, ktorý zákon umožňuje uložiť pre trestný čin, z ktorého bol obvinený uznaný za vinného a tiež aj v rámci zákonom stanovenej trestnej sadzby.

Najvyšší súd s prihliadnutím na uvedené konštatuje, že nie je naplnený ani dovolací dôvod podľa § 371

ods. 1 písm. h) Tr. por.

Najvyšší súd Slovenskej republiky preto postupoval podľa § 382 písm. c) Tr. por. a dovolanie obvineného na neverejnom zasadnutí odmietol.

Poučenie:

Proti tomuto rozhodnutiu opravný prostriedok nie je prípustný.